

การสื่อสารค่านิยมทางสังคมของคนเกาหลี ในละครโทรทัศน์เรื่อง SKY Castle

The Communication of the Korean's Social Values through Television Series "SKY Castle"

อนรรฆอร บรมมัทธานนท์
Anackaorn Buramatdhananon

Received: February 12, 2019
Revised: June 6, 2019
Accepted: June 13, 2019

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายถึงการนำเสนอค่านิยมของสังคมเกาหลีผ่านละครโทรทัศน์เรื่อง SKY Castle บทความชิ้นนี้นำเสนอค่านิยม 2 ประการที่ปรากฏในบทสนทนาและการกระทำของตัวละคร คือ ค่านิยมของแม่ที่สมบูรณ์แบบคือความสำเร็จการศึกษาของลูกอันเป็นบทบาทสำคัญประการหนึ่งของผู้หญิงที่อยู่ในสังคมแบบชายเป็นใหญ่ภายใต้ระบบทุนนิยม รวมถึงค่านิยมการเป็นภรรยาและลูกสะใภ้ ที่ต้องถือกำเนิดจากพันธุกรรมที่ดีอีกด้วย อย่างไรก็ตามบทความนี้อธิบายให้เห็นการต่อรองจากการครอบงำทางสังคมที่ถูกมองว่าเป็นเรื่องปกติในชีวิต ผลของการศึกษาบทความชิ้นนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการสร้างสรรค์โครงเรื่องของละครไทยได้

คำสำคัญ : การสื่อสาร / ค่านิยม / ละครโทรทัศน์เกาหลี

Abstract

This article aims to describe the portrayal of the Korea's values that presented in the conversations and actions of the characters. The former is the value of the perfect-mother image which is the success of the children in Education. This value is the important role of the women in patriarchal society under capitalism. The latter is being a good wife and daughter – in - law which stemmed from good

heredity. On the contrary, this article showed the role of women in negotiation to social dominance that perceived to be a normal situation in daily life. The result of this paper will be a model for plot developing of Thai drama.

Keywords : Communication / Social Value / Korean Drama

บทนำ

ละครโทรทัศน์เรื่อง SKY Castle ที่สื่อสารค่านิยมของชนชั้นกลางระดับสูง (Upper Middle Class) ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศทางช่อง JTBCZ (ช่องเคบีล) ทุกวันศุกร์และเสาร์ เวลา 23.00น. ตามเวลาของเกาหลี และออกอากาศทางแอปพลิเคชันวีว (VIU) และ เน็ตฟลิกซ์ (Netflix) อีกด้วย ออกอากาศทั้งหมด 20 ตอน ตอนละประมาณ 1 ชั่วโมง ด้วยเนื้อเรื่องที่สนุกสนานน่าติดตาม ทั้งสะท้อนและเสียดสีกลุ่มคนในสังคมเกาหลีใต้ ทั้งที่ไม่ได้ใช้นักแสดงระดับเอลิสต์ (A List) แต่เรตติ้ง (Rating) เมื่อคืนวันที่ 12 มกราคม เฉลี่ยทั่วประเทศอยู่ที่ 19.243% และ เรตติ้งเฉลี่ยเฉพาะในกรุงโซล สูงถึง 21.010% เรตติ้งนี้อ้างอิงจาก Nielsen Korea (2562) นับเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นไม่บ่อยนัก โดยที่ผู้เขียนเป็นคนหนึ่งที่ติดตามละครเรื่องนี้ผ่านทางโซเชียลมีเดีย ผ่านทางแอปพลิเคชัน VIU

สิ่งหนึ่งที่ผู้เขียนจับประเด็นได้จากการชมละครเรื่อง SKY Castle คือบทบาทของผู้หญิงที่พยายามทำตามแบบแผนของการดำเนินชีวิตประจำวันในสังคมเกาหลีใต้ ในฐานะ แม่ เมียและลูกสะใภ้ โดยเน้นไปที่บทบาทของแม่เป็นหลัก ภายใต้กรอบความคิดแบบชายเป็นใหญ่ที่พวกเขา มองว่าเป็นเรื่องปกติในสังคม ซึ่งพวกเขาเชื่อและทำจนเป็น เรื่องปกติจนกลายเป็นค่านิยม ซึ่งสอดคล้องกับที่โรลันด์ บาร์ตส์ (Roland Barthes) (จอห์น นพดล วจินสุนทร, 2556) ได้จัดวางแนวคิดเอาไว้ ซึ่งผูกโยงกันเข้าเป็นคำจำกัด ความที่เรียกว่ามายาคติ ได้แก่ วัฒนธรรม ธรรมชาติและ การเสกสรรปั้นแต่ง ดังนั้นมายาคติ (Myth) จึงหมายถึง การสื่อความหมายด้วยคติความเชื่อทางวัฒนธรรมซึ่งถูก กลบเกลื่อนให้เป็นที่รับรู้เสมือนว่าเป็นธรรมชาติ เมื่อคน เกาหลีดำเนินชีวิตตามค่านิยมที่สังคมกำหนดจนดูเป็นปกติ นี้ก็จะทำให้ผู้นั้นมีภาพลักษณ์ที่ดี

นอกจากนี้แล้ว ในหนังสือเรื่องวัฒนธรรมศึกษาเบื้องต้น (วสันต์ ปัญญาแก้ว, 2560) ได้กล่าวว่า ในบริบทของการ ปฏิวัติเปลี่ยนแปลงทางการผลิตและเทคโนโลยีการสื่อสาร ในสังคมทุนนิยม Lefebvre ต้องการศึกษาลักษณะชีวิต ประจำวันที่ในทางทฤษฎี เขามองว่ากลายเป็น “พื้นที่แห่ง การครอบงำแบบใหม่” เป็นพื้นที่ของชีวิตที่ถูกครอบงำผ่าน อุดมการณ์บริโภคนิยมชีวิตประจำวันของ Lefebvre แท้ที่ จริงและจึงหมายถึง “ความเป็นปกติธรรมดา” ของชีวิตที่ ถูกทำให้แปลกแยกแตกต่างออกจากความเป็นมนุษย์ จิต วิญญาณของความเป็นคน แนวคิดนี้ยังให้ความสำคัญกับ มิติของการต่อสู้ดิ้นรนการต่อต้านการถูกควบคุมข่มขู่หรือ ความต้องการที่จะปลดแอกจากพันธนาการของมนุษย์ ซึ่ง ในเรื่องละครนี้ก็จะเห็นความพยายามของตัวละครผู้หญิงใน ฐานะแม่ เมีย และลูกสะใภ้ จะต่อต้านความปกติธรรมดา ในสังคมเพื่อช่วงชิง “พื้นที่ส่วนที่เหลือ” ในชีวิตประจำวัน แล้วสร้างความเป็นตัวเป็นตนของมนุษย์ขึ้นมาใหม่เอง โดย ไม่สนใจว่าคนอื่นจะมองตนเองอย่างไร

เนื้อหาหลักของละครเรื่องนี้แสดงให้เห็นค่านิยมใน ชีวิตของผู้หญิงที่เป็นแม่ คือการทำอย่างไรก็ได้ให้ลูกสอบ เข้ามหาวิทยาลัยชื่อดังของเกาหลีใต้ โดยในเรื่องจะเน้นไปที่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยโซล (Seoul National University) ซึ่งเป็นหนึ่งในสามมหาวิทยาลัยชั้นนำของ ประเทศ และอีกสองมหาวิทยาลัยคือ มหาวิทยาลัยเกาหลี (Korea University) และมหาวิทยาลัยยอนเซ (Yonsei University) โดยเรียกรวมกันว่า SKY ซึ่งนำมาสู่การตั้ง ชื่อละครเรื่องนี้ว่า SKY Castle

ละครเกาหลีเรื่อง SKY Castle นี้จะเป็นการวิพากษ์ ความเป็นชีวิตประจำวันของคนในสังคมเกาหลี โดยผ่าน ตัวละครผู้หญิงที่เป็นแม่ในเรื่องอยู่หลายประการด้วยกัน ทำให้เห็นว่าหน้าที่ของละครควรมีประเด็นในการวิพากษ์ สังคมที่สามารถสะท้อนค่านิยมของคนในชาติได้ ซึ่งละคร โทรทัศน์ไทยน่าจะเอาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ละครที่ ให้มากกว่าความบันเทิงเพียงอย่างเดียว นับเป็นการเพิ่ม บทบาทของละครโทรทัศน์ไทย

วัตถุประสงค์ของบทความ

เพื่อแสดงให้เห็นถึงบทบาทของละครโทรทัศน์ที่มีต่อ ผู้ชมที่สะท้อนค่านิยมของคนประเทศเกาหลีใต้ ทำให้เห็น คุณค่าของละครโทรทัศน์ จนนำไปสู่การพัฒนาเนื้อหาของ ละครไทยให้มีรูปแบบที่แตกต่างและสร้างสรรค์ขึ้น

ขอบเขตของบทความ

1. ผู้เขียนศึกษาเฉพาะละครโทรทัศน์เรื่อง SKY Castle เท่านั้น โดยผู้เขียนรับชมผ่านทางแอปพลิเคชันวีว (VIU)
2. คนเกาหลีในที่นี้หมายถึงคนเกาหลีใต้ชนชั้นกลาง ระดับสูง หรือ Upper Middle Class เท่านั้น มิได้หมาย รวมถึงชาวเกาหลีใต้ทั้งหมด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตละครโทรทัศน์ของไทย ในการหยิบยกเรื่องค่านิยมในชีวิตประจำวันมาเป็นแนวทาง ในการสร้างสรรค์เนื้อเรื่องได้
2. เพื่อให้เห็นถึงคุณค่าของละครโทรทัศน์ว่าสามารถ สะท้อนค่านิยมทางสังคมแก่ผู้ชมได้

เรื่องย่อ

ละครโทรทัศน์เรื่อง SKY Castle เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับผู้คนที่อาศัยอยู่ร่วมกันในหมู่บ้านแห่งหนึ่งที่เต็มไปด้วย ความหวาดกลัวที่มีชื่อว่า SKY Castle ซึ่งคนที่เข้าไป มาอาศัยใน SKY Castle ได้ต้องเป็นผู้ที่ทำงานในตำแหน่ง สูงในมหาวิทยาลัยนั้นๆ ตัวอย่างเช่น คังจุนซึง (รับบทโดย จองจุนโฮ) นายแพทย์ศัลยกรรมกระดูกประจำโรงพยาบาล มหาวิทยาลัยนัมจุน หรือ ซามินฮยอก (รับบทโดย คิม บยองซอน) ศาสตราจารย์ด้านกฎหมาย มหาวิทยาลัยนัมจุน เป็นต้น ดังนั้นครอบครัวของคนเหล่านี้ก็จะได้อาศัยอยู่ที่ SKY Castle ด้วยกัน

ภาพที่ 1 โปสเตอร์ละครโทรทัศน์เรื่อง SKY Castle เป็นภาพของตัวละครรุ่นพ่อแม่

SKY Castle จึงกลายเป็นชุมชนของเหล่าคนรวยที่มีความรู้จนทำให้เกิดความเชื่อและวัฒนธรรมบางอย่าง โดยเฉพาะเรื่องของการศึกษาของลูกตนเอง จึงทำให้ตัวละครในเรื่องพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อไขว่คว้าโอกาสให้ลูกของตนเองกวาดวิชาหนักๆ จนไปถึงการจ้างโค้ชส่วนตัวเพื่อติวสอบให้ได้คะแนนสูงสุดในชั้นเรียน เพื่อให้เข้าเรียนในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยโซลให้ได้ เพื่อในอนาคตจะได้เป็นที่นับหน้าถือตาและเป็นชื่อเสียงต่อวงศ์ตระกูล

ตัวละครหลักอย่างฮันซอจิน (รับบทโดย ยอมจองอา) ต้องการให้ลูกสาวคนโตชื่อว่าคังเยซอ (รับบทโดย คิมฮเยยุน) สอบเข้าคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยโซล เพื่อจะได้เป็นหมอรุ่นที่ 3 ของตระกูล อย่างพ่อตาและสามีของเธอ บวกกับความกดดันจากแม่ยายที่ห่วงภาพลักษณ์ของตระกูลจึงมากดดันลูกสะใภ้อย่างเธอให้ทำทุกวิถีทาง ฮันซอจินจึงพยายามขอความช่วยเหลือจากอิมยองจู (รับบทโดย คิมจองนาน) ที่สามารถทำให้ลูกชายสอบเข้าคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยโซลได้ แต่เธอก็กลับฆ่าตัวตายอย่างเป็นทางการ แต่ก็ไม่ได้ทำให้ฮันซอจินและบรรดาพ่อแม่ใน SKY Castle ลดละความพยายาม ยังคงยอมแลกทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นเงินทองจำนวนมาก แม้กระทั่งศักดิ์ศรีของตนเอง

ภาพที่ 2 ตัวละครฮันซอจิน ตัวละครหลักของละครเรื่อง SKY Castle

ฮันซอจินยังคงดำเนินรอยตามอิมยองจูเพื่อหวังความสำเร็จแบบเดียวกัน โดยเธอได้ โค้ชคิม (รับบทโดย คิมซอฮยง) ที่ออกตัวว่าเป็นผู้ดูแลการเรียนของเด็กมัธยมปลายให้สามารถเข้ามหาวิทยาลัยที่ต้องการแบบได้ผล 100 เปอร์เซ็นต์ ถึงแม้ว่าจะต้องสู้รบปรบมือกัน โนซิงเฮย (รับบทโดย ยุนซออา) ที่ต้องการให้ลูกชายฝาแฝดของตนเอาเข้าเรียนมหาวิทยาลัยได้เหมือนกัน

ภาพที่ 3 ตัวละคร โค้ชคิม

หลังจากอิมยองจูฆ่าตัวตาย สามีของเธอตัดสินใจลาออกจากการเป็นหมอที่โรงพยาบาลและย้ายออกจาก SKY Castle จึงทำให้ให้ครอบครัวของ ฮวังซียอง (รับบทโดย ชเวอนยอง) นายแพทย์คนใหม่ของโรงพยาบาล อีซูอิม (รับบทโดย อีแทรัน) ภรรยาของเขา และ อูจู (รับบทโดย คังซานฮี SF9) ลูกชายของเขา ย้ายเข้ามาเป็นสมาชิกใหม่ของหมู่บ้าน โดยที่ครอบครัวนี้ไม่เคยบังคับให้ลูกชายเรียนพิเศษเลย เธอเห็นว่าบรรดาลูกๆ ของคนที่นี่กำลังถูกบีบบังคับเรื่องการเรียนมากเกินไปทั้งแบบที่เต็มใจและไม่เต็มใจ อีซูอิมจึงอยากเข้ามาเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมและความเชื่อของคนใน SKY Castle ว่าสิ่งที่ทำอยู่ไม่ใช่เพื่อลูกจริงๆ แต่เพื่อหน้าตาของตัวเองเท่านั้น แต่การจะเปลี่ยนแปลงที่นี้ อีซูอิมต้องผ่านด่านคำนิยามของคนที่นี่อย่างยากลำบาก โดยเฉพาะฮันซอจินที่ไม่ยอมทิ้งเป้าหมายของตนเองถึงแม้ว่าจะรู้แล้วว่าโค้ชคิมไม่ใช่คนดี

ในที่สุดเมื่ออีซูอิมรู้ว่าโค้ชคิมเป็นตัวการทำให้เด็กๆ อยู่ในอันตราย และฮันซอจินเลือกความสบายใจของลูกสาว ความปลอดภัยของอูจู ความถูกต้องทางศีลธรรมในความเป็นคน ถึงแม้ว่าลูกสาวที่เป็นความหวังของตระกูลจะต้องถูกไล่ออกจากโรงเรียนก็ตาม เธอจึงเลือกที่จะเปิดเผยความผิดของโค้ชคิมที่มีลูกสาวของตนเองเกี่ยวข้องด้วย และครอบครัวของเธอต้องออกจาก SKY Castle แต่เธอก็ไปอย่างสบายใจและเลิกกดดันตัวเองและครอบครัว

เมื่อผู้เขียนได้ชมละครโทรทัศน์เรื่อง SKY Castle จำนวน 20 ตอน ทางแอปพลิเคชัน VIU แล้วได้วิเคราะห์การสื่อสารคำนิยามของคนเกาหลีได้ ดังนี้

ค่านิยมของแม่ที่สมบูรณ์แบบคือความสำเร็จด้านการศึกษาของลูก

การสอบแข่งขันเข้ามหาวิทยาลัย หรือที่เรียกว่า การสอบซุนึง เป็นเรื่องที่คุณในสังคมเกาหลีใต้ให้ความสำคัญอย่างมาก ซึ่งผู้เขียนได้เห็นจากข่าวทางโทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต รวมถึงได้พูดคุยกับเพื่อนคนไทยที่เคยอาศัยอยู่ที่ประเทศนี้ว่า ในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี จะมีการจัดสอบเข้ามหาวิทยาลัย ร้านค้า ธนาคาร งานก่อสร้างส่วนใหญ่หยุดดำเนินการ รัฐบาลสั่งหยุดเที่ยวบิน ในช่วงที่นักเรียนทดสอบทักษะการฟัง และให้หยุดการฝึกทางการทหาร หากมีนักเรียนที่ใกล้จะเข้าสอบไม่ทันก็จะมีมอเตอร์ไซค์ของตำรวจเปิดเสียงหอนเพื่อขอทางพานักเรียนไปเข้าห้องสอบ มีการเตรียมรถโดยสารประจำทาง ทั้งรถบัสและแท็กซี่คอยบริการ เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าห้องสอบได้ทัน ส่วนบรรดาผู้ปกครองก็จะเข้าโบสถ์เข้าวัดเพื่อขอพรให้ลูกสอบเข้ามหาวิทยาลัยที่ต้องการได้

ในการสอบแข่งขันเพื่อเข้ามหาวิทยาลัยจะมีนักเรียนที่เข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยได้ราว 70 เปอร์เซ็นต์ แต่มีนักเรียนเพียง 2 เปอร์เซ็นต์เท่านั้นที่สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยชั้นนำ 3 แห่ง ที่เรียกว่า SKY ได้ โดยคนเกาหลีมีความเชื่อว่า หากเรียนจบในมหาวิทยาลัยชั้นนำ ก็จะได้งานที่ดีก็จะเป็นหนทางในการเข้าทำงานในบริษัทยักษ์ใหญ่อย่าง แอลจี (LG) ฮุนได (Hyundai) เอสเค (SK) ล็อดเต้ (Lotte) และ ซัมซุง (Samsung) ซึ่งทำให้เป็นที่นับหน้าถือตาของคนในสังคมเกาหลีใต้ ซึ่งทุกๆปี หนังสือพิมพ์จะตีพิมพ์ว่ามีผู้พิพากษา ทนาย ผู้บริหารที่จบมาจากมหาวิทยาลัยชั้นนำจำนวนกี่คน ทำให้บรรดาผู้ปกครองและคนในสังคมเกาหลีใต้มีความเชื่อว่าหากสอบเข้ามหาวิทยาลัยชั้นนำได้ก็จะได้อะไรดีๆ ได้

ภาพที่ 4 บรรยากาศการสอบแข่งขันเข้ามหาวิทยาลัยของคนเกาหลีใต้

ด้วยการให้คุณค่าของการเข้ามหาวิทยาลัยชั้นนำได้นั้นสร้างจินตนาการของบรรดาผู้ปกครองที่วาดฝันไปถึงความสำเร็จ ความสุขสบายของลูก รวมถึงการเป็นหน้าเป็นตาของวงศ์ตระกูล จึงเป็นแรงผลักดันให้ผู้ปกครองลงทุนลงแรงกับการศึกษาของลูกในทุกวิถีทาง ซึ่งหน้าที่ในการเคี่ยวเข็ญจะตกอยู่กับ “แม่” ของนักเรียนเป็นหลัก เนื่องจาก “พ่อ” จะเป็นกำลังหลักในการหาเงิน ดังนั้นแม่ที่ไม่ได้เป็นผู้นำเงินจึงต้องทำหน้าที่ดูแลลูกอย่างสุดความสามารถ ดังที่ได้เห็นในละครเรื่อง SKY Castle ที่เผยให้เห็นบทบาทของผู้หญิงในฐานะแม่ตามค่านิยมของคนในสังคมผ่านตัวละครต่างๆ ดังต่อไปนี้

อิมยองจู ตัวละครที่ประสบความสำเร็จในฐานะแม่ที่ทำให้ลูกชายของตนเองสามารถสอบเข้าคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยโซลได้สำเร็จ และได้เป็นหมอรุ่นที่ 3 ของตระกูล ในฉากนี้ให้น้ำหนักความสำเร็จไปที่คนเป็นแม่มากกว่าคนเป็นพ่อ และลูกที่เป็นคนสอบเข้ามหาวิทยาลัยอันดับหนึ่งเสียด้วยซ้ำ เห็นได้จากการจัดที่นั่งที่หัวโต๊ะคืออิมยองจูคนเป็นแม่ ส่วนสามีและลูกชายที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้นั่งด้านข้างแทนนั้นหมายถึงความสำเร็จของลูกคือเครื่องหมายแห่งการเชิดชูเกียรติของแม่

ภาพที่ 5 ตัวละคร “แม่” ในเรื่อง SKY Castle
เรียงจากซ้ายไปขวา ด้านบนคือ ฮันซอจิน อีซูอิม โนซิงเฮย
ด้านล่างคือ จินจินฮี ไค้ซุคิม อิมยองจู

ภาพที่ 6 ภาพงานเลี้ยงฉลองให้แก่อิมยองจูที่ทำให้ลูกชาย
สอบเข้าคณะแพทย มหาวิทยาลัยโซลได้สำเร็จ

ฮันซอจิน ตัวละครที่พยายามตามรอยความสำเร็จของอิมยองจู ทั้ๆที่รู้ว่าจะต้องแลกกับความความสัมพันธ์ที่อาจพังทลายในครอบครัว โดยอ้างว่าเพื่อการเรียนของลูก โดยที่เธอลังเลและเลือกที่จะเลิกจ้างโค้ชคิมแล้ว แต่เพราะความเห็นแก่ตัวขอลูกสาวของเธอจึงไม่มีเพื่อนร่วมเรียนด้วยทำให้เธอต้องกลับมาจ้างโค้ชคิมอีกครั้ง ถึงแม้ว่าฮันซอจินจะทราบว่โค้ชคิมใช้วิธีสกดปรกในการติวสอบลูกสาวของตัวเอง รวมถึงการฆ่าคิมเฮยนาให้ตาย ฮันซอจินก็ยังเลือกจะปิดทุกอย่างให้เป็นความลับเพื่อให้ลูกสาวของตนไปสู่จุดหมายปลายทางที่ตั้งไว้ และหากเรื่องทุกอย่างถูกเปิดเผยการเป็นแม่ที่สมบูรณ์แบบตามค่านิยมที่ปลูกฝังกันมาก็จะพังทลายลง

โนซิงเฮย ภรรยาของศาสตราจารย์ด้านกฎหมายของมหาวิทยาลัยนัมจู ซึ่งมีลูกสาวคนโตเรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) และมีลูกชายฝาแฝดที่กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมปลาย เธอเป็นคนหนึ่งที่ยอมทิ้งความฝันของตัวเองมาเลี้ยงลูกทั้งสาม โดยเลือกที่จะลาออกจากการเรียนในระดับปริญญาเอกสาขาวรรณกรรมโดยมีความเชื่อว่าถ้าลูกประสบความสำเร็จ ตนเองก็จะเป็นแม่ที่สมบูรณ์แบบ อย่างไรก็ตามตัวละครโนซิงเฮยเป็นตัวละครตัวกลม (Round Character) ที่เห็นพัฒนาการตัวละครได้ชัด เมื่อเธอได้ฟังความเห็นของอิชูอิมที่เห็นความสุขของลูกสำคัญกว่าภาพลักษณ์ความเป็นแม่ เธอก็เลือกความสุขของลูก

จินจินฮี นับว่าเป็นตัวละครที่แสดงให้เห็นถึงความไม่แน่ใจในค่านิยมของแม่ที่สมบูรณ์แบบที่สุด ใจหนึ่งเธอก็เคียดแค้นให้ลูกชายที่กำลังเรียนอยู่มัธยมต้นตั้งใจเรียน แต่อีกใจเธอก็ไม่ยอมให้ลูกชายต้องทรมาณกับการเรียนที่หนักเกินไป ท้ายที่สุดเธอก็เลือกให้ลูกชายของเธอทำอะไรตามใจตนเองโดยไม่สนใจค่านิยมของสังคมอีกต่อไป

โค้ชคิม ก็เป็นคนหนึ่งที่ต้องการเป็นแม่ที่สมบูรณ์แบบผ่านความสำเร็จของลูก แต่เธอก็มีปมที่เธอทำให้ลูกตัวเองพิการทางสมอง อันเกิดจากเธอกดดันให้ลูกเธอเรียน

เพื่อที่จะเป็นอัจฉริยะจนสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ตั้งแต่ 9 ขวบ เธอจึงหันมาแก้แค้นคนบนโลกนี้ด้วยการทำลายความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวคนอื่น ด้วยการเข้าเป็นโค้ชด้านการเรียนของเหล่าเด็กมัธยมปลายในครอบครัวที่มีฐานะดี จิตใจอ่อนแอ และเห็นแก่ตัวเพียงพอ แล้วยุให้คนในครอบครัวแตกกัน อย่างที่เห็นได้ชัดคือ ครอบครัวของอิมยองจู ที่พ่อแม่ลูกทะเลาะกันจนคนเป็นแม่ฆ่าตัวตาย จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมด ตัวละครที่เป็นแม่ในเรื่องนี้ได้แก่ ฮันซอจิน อิมยองจู โนซิงเฮย จินจินฮี และโค้ชคิม ล้วนแต่ใช้ชีวิตตามค่านิยมของคนในสังคม โดยเอาชีวิตไปแขวนไว้กับความสำเร็จของลูกทั้งสิ้น ทั้งในเรื่องการเรียน และการทำงานในอนาคต ยกเว้นแค่ตัวละครอิชูอิมเท่านั้นที่ต่อต้านค่านิยม โดยให้ลูกตนเองมีความสุขในทางที่เลือกเอง

อย่างไรก็ตามตัวละคร “แม่” ในเรื่องนี้ก็เลือกที่จะต่อต้านพันธนาการของค่านิยมเรื่องการสอบเข้ามหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศเพื่อความสุขของลูก อย่างเช่น ตัวละครฮันซอจิน ที่เห็นว่าลูกสาวของตนเป็นทุกข์จากความผิดบาปที่เป็นสาเหตุให้คิมเฮยนาที่สาวต่างมารดาต้องตาย และยังกลัวความผิดที่เกี่ยวข้องกับการโกงข้อสอบตามแผนของโค้ชคิม เธอจึงยอมที่จะไปสารภาพผิดกับตำรวจและทำให้ลูกสาวของเธอต้องพ้นสภาพการเป็นนักเรียน แต่เมื่อเห็นว่าลูกตัวเองมีความสุข การปฏิบัติตามค่านิยมของคนในสังคมจึงไร้ค่า เธอไม่ต้องการเป็นแม่ที่สมบูรณ์แบบแต่เธอต้องการเป็นแม่ที่ทำให้ลูกมีความสุข

การพยายามขัดขืนค่านิยมของการเป็นแม่และค่านิยมการเข้ามหาวิทยาลัยชั้นนำของโนซิงเฮยแทบจะเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เห็นได้จากที่เธอไม่เห็นด้วยกับการที่สามีของเธอติวสอบให้ลูกชายฝาแฝดในสภาวะกดดัน หรือการยอมรับในสิ่งที่ลูกสาวคนโตเป็นผู้จัดการขับ และไม่ยอมเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย เพราะเธออยากให้ลูกมีความสุขกับสิ่งที่พวกเขาเลือก โดยไม่สนว่าเธอต้องมีภาพลักษณ์แม่ที่สมบูรณ์แบบ

ตัวละครแม่ในละครเรื่อง SKY Castle เลือกที่จะช่วงชิง “พื้นที่ส่วนที่เหลือ” ในชีวิตประจำวันแล้วสร้างความเป็นตัวตนในฐานะแม่ที่หลุดพ้นจากการครอบงำทางค่านิยมเรื่องความสำเร็จด้านการศึกษาของลูก แต่ผู้กำกับก็ยังต้องการสื่อสารว่า ความเชื่อเรื่องนี้ยังคงอยู่ในสังคมเกาหลีไปอีกนาน เห็นได้จากในฉากสุดท้ายของเรื่อง มีตัวละครแม่ที่เป็นสมาชิกใหม่ใน SKY Castle เธอเข้ามาแนะนำตัวในกลุ่มคุณแม่ โดยเธอได้บอกว่าเธอเป็นทันตแพทย์หญิงที่

ลาออกจากงานมาดูแลเรื่องการเรียนของลูกเหมือนที่ตัวละครในเรื่องได้เคยทำเช่นกัน

ค่านิยมของภรรยาและลูกสะใภ้คือรักษาชื่อเสียงของตระกูลของฝ่ายชาย

เนื่องมาจากการสอบแข่งขันเข้ามหาวิทยาลัยของประเทศเกาหลีจะเป็นเครื่องมือนำมาวัดความสำเร็จในชีวิตของเหล่านักเรียนแล้ว ยังเป็นหน้าเป็นตาแก่วงศ์ตระกูล ซึ่งฝ่ายหญิงมีหน้าที่ในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ครอบครัวฝ่ายชาย นับเป็นเป็น “หน้าที่” ของฝ่ายหญิง ไม่ใช่ “สิทธิ” ที่ผู้หญิงจะเลือกได้ เพราะความคิดแบบชายเป็นใหญ่ถูกฝังรากลึกในสังคมเกาหลีได้มาตั้งแต่ในอดีต ตัวอย่างเช่น ในศตวรรษที่ 18 รัฐบาลมีการตีพิมพ์หนังสือ ‘ยอซาซอ’ ซึ่งก็คือวรรณกรรมเชิดชูหญิงในอุดมคติแบบขงจื้อใหม่ที่ต้องอ่อนน้อมพร้อมรับใช้ อยู่ในศีลธรรม ต้องปรนนิบัติสามีและพ่อแม่ของสามี ทั้งยังถูกคาดหวังให้คลอดบุตรชาย เพราะการไม่มีบุตรชายถือเป็นความผิดภรรยา และสามารถใช้เป็นเหตุให้หย่าร้างได้ ไม่พอยังมีกฎบังคับให้ผู้หญิงต้องปิดใบหน้าทุกครั้งเมื่อออกจากบ้าน (Booooky 07, 2018)

ปัจจุบันก็ยังมีเรื่องราวเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิของผู้หญิงที่ยังดำรงอยู่ในสังคมที่ดูเป็นปกติจนผู้หญิงคุ้นชินกับเหตุการณ์ต่างๆ เช่น คาดหวังให้เธอทำอาหารเข้าให้และลาออกจากงานเมื่อมีลูก พนักงานหญิงต้องคอยทำความสะอาดโต๊ะทุกครั้งหลังประชุมเสร็จ บังคับให้พนักงานธนาคารหญิงแต่งกายด้วยยูนิฟอร์มเสมอทั้งที่ผู้ชายไม่ต้องหรือการประจานหรือทำให้ผู้หญิงที่ไม่มีความเป็นแม่หรือไม่สนใจจะมีครอบครัวให้ต้องรู้สึกผิดและอับอาย เป็นต้น

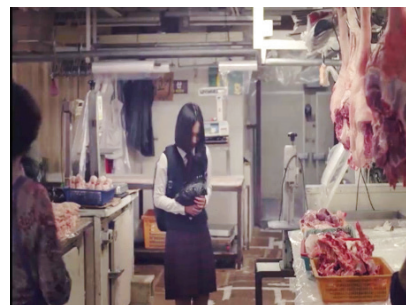
ในละครโทรทัศน์เรื่อง SKY Castle ก็เห็นบทบาทของผู้หญิงที่ทำตามค่านิยมภายใต้สังคมชายเป็นใหญ่ในฐานะภรรยาและลูกสะใภ้ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ ฮันซอจิน ที่จะถูกสามีต่อว่าเรื่องการจ้างโค้ชมาสอนลูก เพราะตัวเข้าเองเชื่อว่าเขาเก่งด้วยพันธุกรรมของเขาเอง ยิ่งลูกสาวของเขาก็สามารถสอบเข้าคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยโซลได้ แต่ว่าเธอก็ยืนยันจะจ้างเพราะเธอถูกแม่ของสามีบังคับให้ทำทุกวิถีทางเพื่อให้ลูกสาวเธอเป็นหมอรุ่นที่ 3 ของตระกูลให้ได้ เพราะนี่คือหน้าที่ของ แม่ ภรรยา และลูกสะใภ้ที่ดีตามค่านิยมที่สืบต่อกันมา

ตัวละครโนซิงเฮยก็เป็นตัวละครที่ต้องปฏิบัติตามให้อยู่ในกรอบของผู้ชาย นอกจากเธอต้องทิ้งความฝันเพื่อมาเลี้ยงลูกแล้วเธอยังต้องทำตามคำสั่งของสามีอย่างเคร่งครัด ไม่เช่นนั้นจะถูกลงโทษ เช่น ตัดเงินเดือน หรือ เอาอารมณ์ไปลงกับลูก อย่างไรก็ตามในตอนท้ายของเรื่องทั้ง ฮันซอ

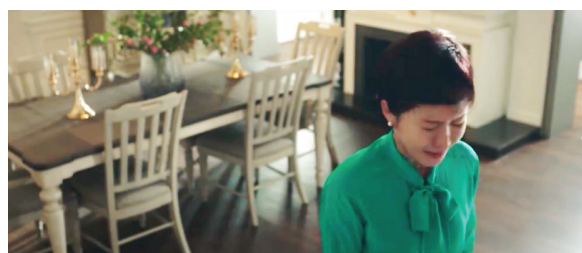
จิน และ โนซิงเฮย ก็ช่วงชิงพื้นที่ส่วนที่เหลือในชีวิตประจำวันในฐานะมนุษย์คนหนึ่งโดยไม่ปฏิบัติตามค่านิยมที่บีบคั้นตัวเธอ

ค่านิยมในภาพลักษณ์ของคนทีประสบความสำเร็จต้องมาจากพันธุกรรมที่ดีเท่านั้น

“ดิฉันว่าเป็นเพราะยีนมากกว่านะคะ ลองดูทุกคนที่นั่งอยู่ลิเคะ พ่อแม่ของเด็กๆทุกคนมีทั้งศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยการแพทย์นัมจูหรือมีทั้งศาสตราจารย์โรงเรียนกฎหมายที่ครอบครัวเป็นรองอธิบดีอัยการ” อิมยองจู “นอกจากยีนดีแล้วคุณแม่ยังเลี้ยงลูกได้อย่างดีที่สุดในสายตาถึงสอบตรงแพทย์ได้สำเร็จแบบนี้ไงครับ” ซามินฮยอกจากบทสนทนาข้างบนของตัวละครทั้งสองตัวเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ฮันซอจินที่เป็นลูกของชายขี้เมาที่ขายเลือดวัวในตลาดจำเป็นต้องปกปิดชาติกำเนิดของตนเอง เพราะเชื่อว่าการที่ลูกสาวของตนเองไม่สามารถสอบได้ที่หนึ่งได้ถ้าไม่ติดกับโค้ชคิม ส่วนหนึ่งเพราะพันธุกรรมที่ไม่ดีของเธอ

ภาพที่ 7 ภาพอดีตของฮันซอจินที่เคยเป็นลูกคนขายเลือดวัว

ภาพที่ 8 ฮันซอจินพยายามลืมอดีตของตนเอง

นอกจากนี้ตัวละครคิมเฮยนาที่เป็นคู่แข่งด้านการเรียนและความรักของคังเยซอ เป็นตัวละครที่ไม่ได้อยู่ในชนชั้นสูงแต่กลับมาผลการเรียนสู้กับคังเยซอได้ ทั้งที่ขาดโอกาสเข้าตีแบบเด็กในครอบครัวที่มีฐานะ เมื่อผู้เขียนได้ชมละครเรื่องนี้ในช่วงแรกก็เข้าใจว่าผู้กำกับอาจจะต้องการให้ตัวละครนี้เป็นตัวละครคัดค้านความเชื่อเรื่องความเก่งเกิดจากพันธุกรรมแบบที่ตัวละครตัวอื่นเชื่อ แต่เมื่อถึงฉาก

ทำๆของเรื่อง ละครได้เฉลยว่า คิมเฮยนาเป็นลูกสาวของ คังจุนซึ่งกับภรรยาเก่าของเขา เลยทำให้ผู้เขียนคิดว่าตัวผู้ กำกับหรือผู้เขียนบทเรื่องนี้ก็ไม่สามารถหนีความเชื่อลึกลับ แบบที่สังคมเกาหลีเชื่อ นั่นก็คือความฉลาดทางสติปัญญา เกิดจากพันธุกรรมอยู่ดี

ภาพที่ 9 บอร์ดประกาศนักเรียนดีเด่นของชั้นเรียน โดยมีคังเยซอ และ คิมเฮยนา

จากที่กล่าวมาคนเกาหลีมีค่านิยมเรื่องภาพลักษณ์ที่ดีที่เกิดขึ้นนั้นต้องเป็นสิ่งที่ดีตัวมาแต่กำเนิด ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมบางอย่างของคนเกาหลีผ่านการติดตามข่าวดารานักแสดงของผู้เขียนเอง อย่างที่เราต่างรู้ว่าประเทศเกาหลีใต้มีความโดดเด่นเรื่องการทำศัลยกรรมอย่างมาก จึงมีศิลปินดารากับประชาชนทั่วไปต่างพากันทำศัลยกรรมเพื่อให้ภาพลักษณ์ของตนเองดีขึ้น แต่ดูเหมือนว่าคนบางกลุ่มยังไม่ยอมรับเพราะภาพลักษณ์ที่ดีนั้นไม่ได้มีมาแต่กำเนิด เช่น ดาราบางคนไม่ยอมรับว่าไปทำศัลยกรรมมา ทั้งๆที่หน้าตาเปลี่ยนไป หรือความนิยมของดาราที่ทำศัลยกรรมมาไม่เป็นที่ยอมรับ

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การสื่อสารค่านิยมทางสังคมของคนเกาหลีผ่านละครโทรทัศน์เรื่อง SKY Castle จะเห็นได้ว่า ค่านิยมที่เกิดขึ้นในสังคมล้วนจำกัดสิทธิของผู้หญิงให้เป็นเพียงแม่ ภรรยา และลูกสะใภ้ที่ต้องทำเพื่อวงศ์ตระกูลของฝ่ายชาย และยังต้องมีชาติกำเนิดที่ดีอีกด้วย ถึงจะเป็นมนุษย์เพศหญิงที่สมบูรณ์ได้ แต่ในละครเรื่องนี้ก็แสดงให้เห็นถึงวิธีการต่อสู้กับตนเอง อิทธิพลรอบข้าง และค่านิยมในสังคม เพื่อชิง “พื้นที่ส่วนที่เหลือ” ในชีวิตประจำวันแล้วสร้างความเป็นตัวเป็นตนในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง โดยผู้เขียนได้วิเคราะห์ผ่านแนวคิดเรื่องมายาคติ (Myth) ของ โรลันด์บาร์ตส์ (Roland Barthes) และการวิพากษ์ชีวิตประจำวัน (Critique of Everyday Life) ของ Lefebvre

บทบาทของละครเรื่องนี้ นอกจากจะสร้างความบันเทิงอันเป็นหน้าที่หลักของสื่อละครโทรทัศน์แล้ว การสะท้อนค่านิยมบางอย่างก็เป็นหน้าที่ของละครเช่นกัน การชมละครเรื่องนี้อาจไม่ได้เป็นการเสนอแนวทางให้ผู้หญิงออกมาเรียกร้องสิทธิในฐานะมนุษย์ที่อยากหลุดพ้นจากพันธนาการค่านิยม แต่เป็นการเสนอประเด็นให้ลูกคิดถึงบทบาทของตนเองว่าผู้หญิงกำลังชินกับการถูกจำกัดอิสระหรือไม่ อันเป็นกระบวนการขับเคลื่อนสังคม เพื่อให้ทุกคนในสังคมได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขมากกว่าเดิม

ผู้ผลิตละครโทรทัศน์ไทยอาจนำประเด็นเรื่องค่านิยมที่เกิดขึ้นในสังคมไทยที่ซ่อนอยู่อย่างแยบยลจนดูเป็นเรื่องปกติ มาสร้างสรรค์เป็นบทละครแนววิพากษ์ที่เป็นกระบอกเสียงแก่คนในสังคม อาจนำไปสู่การขับเคลื่อนในการพัฒนาสังคมร่วมกัน ซึ่งนำไปสู่การส่งเสริมคุณค่าของบทบาทสื่อบันเทิงของไทยได้มากกว่าแค่การให้ความบันเทิงเพียงอย่างเดียว

เอกสารอ้างอิง

จอห์น นพดล วตินสุนทร. (2566). มายาคติกับมายากล ในสังคมไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2562, จาก <https://johnnopadon.blogspot.com/2015/10/roland-barthes-myth-post-structural.html>
วสันต์ ปัญญาแก้ว.(2560). วัฒนธรรมศึกษาเบื้องต้น.

พิมพ์ครั้งที่ 1. เชียงใหม่ : วนิดาการพิมพ์.
Booooky07. (2018). เกาหลี: เป็นผู้หญิงมันอยู่ยาก. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2562, จาก <https://boooks.co/2018/02/27>
Nielson Korea. (2562). วัตเรตติ้งออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2562, จาก <http://www.korseries.com>